

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Andreas Middenschool te OOSTENDE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	115378-35154
Instellingsnummer	115378
Instelling	Sint-Andreas Middenschool
Directeur	Kristof VAN COILLIE
Adres	Steensedijk 151 - 8400 OOSTENDE
Telefoon	059-50.89.70
Fax	059-51.41.02
E-mail	directie@saoo.be
Website	http://www.saoo.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Andreasinstituut
Adres	Steensedijk 151 - 8400 OOSTENDE
Scholengemeenschap	SG Ichthus
Adres	Alfons Pieterslaan 21 - 8400 OOSTENDE
CLB	Vrij CLB Oostende - Gistel
Adres	Frère-Orbanstraat 145 - 8400 OOSTENDE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-12-2014, 02-12-2014, 03-12-2014, 04-12-2014, 05-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	27-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Veerle VONDERLYNCK
Teamleden	Ria COENEN, Erik DE BOU, Hilde DE RIJBEL, Herman ROS, Jos VERMIJL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING.....	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 VOET.....	8
4.1.1.2 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)	9
4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	11
4.1.1.4 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)	13
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
5.1 Evaluatiepraktijk	17
5.2 Leerbegeleiding	19
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
7.1 Wat doet de school goed?.....	23
7.2 Wat kan de school verbeteren?	23
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De Sint-Andreas Middenschool (instellingsnummer 115378) en het Sint-Andreasinstituut (instellingsnummer 35154) vormen een pedagogische eenheid zowel administratief als organisatorisch. De Sint-Andreas Middenschool biedt in het tweede leerjaar de basisopties Grieks- Latijn, Latijn, Moderne wetenschappen en Techniek-wetenschappen. Vanaf de tweede graad biedt de school enkel aso-studierichtingen aan. Grieks- Latijn en Sportwetenschappen zijn daarbij unieke studierichtingen binnen de scholengemeenschap Ichthus. Beide instellingen maken gebruik van dezelfde campus. Wij bevelen aan dat beide verslagen samen worden gelezen.

2 SAMENVATTING

Voor de schoolse resultaten kan de school goede cijfers voorleggen. De vrij homogene schoolbevolking met goede onderwijskansen is daar wellicht niet vreemd aan. De overgrote meerderheid van de leerlingen stroomt vlot door in de eigen school, waarna de meesten hun studies vervolgen in het hoger onderwijs. De studieresultaten van de meeste oud-leerlingen in het eerste jaar van het hoger onderwijs variëren rond of lichtjes onder de Vlaamse referentiewaarden.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op grond van vakken van de basisvorming en het specifiek gedeelte die, voor de twee schoolnummers samen, een representatief deel van het onderwijsaanbod vormen. Dat onderzoek heeft uitgewezen dat in de Middenschool voor alle vakken in de focus de leerplanrealisatie voldoende is.

De afstemming op de doelen is voor verbetering vatbaar voor wat betreft het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen en de integratie van ICT in een aantal vakken.

De school biedt de leerlingen een brede, harmonische vorming. Hiervoor neemt ze talrijke intra- en extramurale initiatieven. Deze kaderen echter nog niet in een uitgesproken visie, planning en evaluatie bij het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Naast het voldoen aan de onderwijsdoelen en een selectie van de onderwijsreglementering heeft de inspectie het algemeen beleid, de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding onderzocht. Op een aantal werkpunten na voldoet de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De evaluatiepraktijk steunt niet op een globale visie. Hierdoor ontbreken beleidsplannen en actieplannen als referentiekader voor een gelijkgerichte implementatie, controle en opvolging van de evaluatie. De verantwoordelijkheid wordt gelegd bij de leraren en de vakgroepen maar er ontbreekt een gelijkgerichte aansturing. Voor de noodzakelijke leerplanstudie en interpretatie worden geen kaders aangereikt of in professionalisering in verband met evaluatievormen voorzien. De B- en C-attesten worden gemotiveerd, maar zeer summier onderbouwd.

De school besteedt ruime aandacht aan preventieve en remediërende leerbegeleiding en creëert hiervoor de nodige structuren. Voornamelijk in de eerste graad is er gerichte aandacht voor leren leren, voor differentiatie en voor leerlingactieve werkvormen. In de tweede en derde graad overheerst het leraargestuurd onderwijsproces en is binnenklasdifferentiatie een veeleer sporadisch toegepaste werkvorm.

Het leiderschap is laagdrempelig, communicatief en sterk betrokken bij de school. Ze streeft naar een participatief beleid. De graadcoördinatoren geven via de pedagogische raad en werkgroepen geëngageerd mee vorm aan het schoolbeleid. De besluitvorming gebeurt reglementair en met de participatie van de verschillende schoolgeledingen. De meeste personeelsleden zijn gedreven en betonen een groot engagement voor de school. Zij creëren een veilig en geordend schoolklimaat waarin goed voor de leerlingen gezorgd wordt.

Omwille van de stijgende werkdruk is het belangrijk om in kaart te brengen of de geïnvesteerde energie ook voluit rendeert. Winst kan geboekt worden door de vak- en graadoverschrijdende samenhang te optimaliseren en door de visie te vertalen naar concrete doelen en actieplannen. De school is zich bewust van haar werkpunten en gaat constructief om met externe evaluaties.

Zelf verzamelt ze heel wat outputgegevens die haar rendement in kaart brengen, maar analyseert deze gegevens onvoldoende in het teken van zelfevaluatie van de onderwijspraktijk. Het schoolbeleid wil zich hierin verder professionaliseren en ook de vakgroepen mobiliseren. Een betere afstemming van de deskundigheidsbevordering op de beleidsprioriteiten en de behoeften op vakniveau kan dit proces ondersteunen.

Op grond van het erkenningsonderzoek besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, natuurwetenschappen, wiskunde	
Graad 1 Grieks-Latijn	Frans, natuurwetenschappen, wiskunde	
Graad 1 Latijn	Frans, natuurwetenschappen, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, natuurwetenschappen, wiskunde	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	Frans, natuurwetenschappen, wiskunde	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 VOET

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De school heeft een impliciete visie op de VOET die vooral gebaseerd is op haar pedagogisch project. Er is echter geen concrete planning die ervoor zorgt dat alle VOET bij alle leerlingengroepen effectief worden nagestreefd. Op het vlak van uitvoering staat de school sterk. Ze kent een lange traditie van extramurale activiteiten en projecten die tot stand komen met veel inzet van het personeelsteam en met waardering van de schoolleiding. In deze activiteiten en projecten komen de VOET impliciet aan bod. Sinds een tweetal schooljaren zijn er afspraken waarbij leraren op het digitaal platform ingeven welke VOET zij met hun vakken nastreven. Vanuit de vakken wordt de inspanningsverplichting rond VOET onvoldoende aangestuurd en gebeurt ze bijgevolg te vrijblijvend. De registratie wordt ook niet beleidsmatig opgevolgd. Recentelijk is een inventaris gemaakt voor 2 twee contexten, maar de school heeft geen overzicht waaruit blijkt in welke mate haar aanpak volstaat om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor alle VOET. De school beschikt niet over een strategie om een kwaliteitstoets te maken voor de afstemming op de eindtermen.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	Het lerarenteam werd in 2010 op de hoogte gebracht van de nieuwe VOET en aangezet om de extramurale initiatieven en de vakken te linken aan VOET. Verder was er de voorbije schooljaren weinig schoolbrede communicatie over de inspanningsverplichting rond VOET. De afspraken op vakniveau zijn vak- en leraarafhankelijk. Een draagvlak voor het bewust koppelen van projecten aan de geactualiseerde VOET en voor het inventariseren vanuit de vakken ontbreekt. Onder impuls van de graadcoördinatoren slaagt de school er wel in om de meeste leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming voor haar leerlingen.
Doeltreffendheid	Er is weinig aandacht voor het evalueren van de VOET-werking. De gegevens uit het registratiedocument werden nog niet geanalyseerd. Wel worden heel wat activiteiten en projecten geëvalueerd door leraren en leerlingen. De evaluatie wordt ook besproken in de algemene groepen per graad. Het evalueren van de impact ervan op het nastreven van VOET maakt hier echter geen deel van uit. Er is geen evaluatie van de VOET-werking op vakniveau. Doordat de registratie van nagestreefde VOET weinig valide is, beschikt de school niet over de nodige informatie om haar VOET-beleid kwaliteitsvol te evalueren en waar nodig bij te sturen.
Ontwikkeling	Er waren tot nog weinig professionaliseringsinitiatieven gericht op het volledige schoolteam. Sommige personeelsleden volgen nascholing binnen een aantal domeinen die raken aan VOET, maar dit kadert niet in een traject dat leidt tot een breed gedragen en kwaliteitsvolle aanpak.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	Deze context is verankerd in de schoolvisie en in de dagelijkse schoolwerking. Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Ze komen impliciet aan bod binnen projecten en vakken van de basisvorming zoals lichamelijke opvoeding, waardoor alle leerlingen bereikt worden. De school organiseert ook meerdaagse extramurale projecten, waarin VOET uit verscheidene contexten aan bod komen. Ze levert heel wat inspanningen rond gezondheid, beweging, veiligheid en verkeer. Leerlingen maken veeleer beperkt kennis met richtlijnen voor het hygiënisch omgaan met voeding en risicovol lichamelijk contact.
Uitvoering Politiek-juridische samenleving	Een groot deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang bij de meeste leerlingen nagestreefd binnen een aantal vakken en projecten voor bepaalde deelgroepen. De school wil haar leerlingen vormen tot actieve burgers die op een constructieve manier deelnemen aan een democratische samenleving. Ze geeft echter ook aan dat bepaalde facetten van deze context nog niet werden omgezet in schoolbrede projecten. Opvallende projecten zijn: de Mondiale dag, de fair trade week, de inleefreis en de talrijke acties aangestuurd door de pastorale raad. De leerlingenparticipatie via de leerlingenraden en de leerlingenvertegenwoordiging in de schoolraad zijn lovenswaardig. Inzicht in het democratisch bestel wordt verkregen via het krantenproject in de eerste graad en een bezoek aan het parlement voor het laatste jaar. De eindtermen rond de plaats van België in de Europese Unie en de wereld krijgen vooralsnog minder aandacht.

4.1.1.2 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)

Voldoet

Het onderwijsaanbod dekt in voldoende mate de leerplandoelen. De realisatie van de schrijfdoelen voldoet nipt. De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelen met betrekking tot de vaardigheden worden bereikt. De leerbegeleiding is aangepast aan de noden van de leerlingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het onderwijsaanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en alle leerplandoelstellingen worden quasi volledig aangeboden, zij het niet altijd evenwichtig. De klassikale training van lees- en luistervaardigheid voldoet en het aanbod van tekstsoorten is voldoende gevarieerd. Enkel prescriptieve teksten komen veeleer sporadisch voor in het luisteraanbod. Het vlotte en verzorgde taalgebruik van de leraren en het consequent gebruik ervan in hun interactie met de leerlingen bevorderen de ontwikkeling van de luistervaardigheid. In overeenstemming met de aanbevelingen van het leerplan, oefenen leerlingen frequent spreek- en gespreksvaardigheid tijdens de lessen. Hierbij gaat de aandacht voornamelijk naar interactionele gesprekken waardoor enkele spreekdoelen zoals een gebeurtenis of een verhaal navertellen, een spontane mening verwoorden en bondig verslag uitbrengen over een gebeurtenis, slechts minimaal aan bod komen. De meeste leerlingen geven blijk van voldoende spreekdurf. De training van schrijfvaardigheid is onvoldoende ingebed in het onderwijs- en leerproces. Schrijfvaardigheid wordt voornamelijk getoetst en niet stapsgewijs of aan de hand van schrijfkaders aangeleerd en in de les geoefend. Hierdoor krijgen leerlingen onvoldoende kansen tot tekstrevisie en tot reflectie over gemaakte fouten.
---	---

De leraren streven ernaar de taalkundige component geïntegreerd in het vaardigheidsonderwijs aan te bieden, zoals het leerplan voorschrijft. De woordenschatopbouw is gericht op het gebruik ervan in relevante communicatieve taalsituaties. Het aanleren en het inslijpen van grammaticale structuren gebeuren voldoende reflectief en via gerichte verwerkingsoefeningen. Deze monden echter nog niet systematisch uit in het oefenen van betekenisvolle taaltaken waarbij leerlingen de aangeleerde structuren mondeling en schriftelijk gebruiken om zo hun talige competentie te verhogen. Ook de aandacht voor vakattitudes en voor het aanreiken van leer- en communicatiestrategieën, zodat leerlingen specifieke taken efficiënter kunnen uitvoeren, is veeleer beperkt.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Naar aanleiding van het nieuwe leerplan heeft de vakgroep de evaluatiepraktijk bijgestuurd met inachtneming van de voorgeschreven leerplandoelen, tekstsoorten, verwerkingsniveaus en tekstkenmerken. Nog niet alle opdrachten zijn eenduidig geformuleerd of beantwoorden aan een reëel communicatief doel, maar globaal genomen komen quasi alle eindtermen en leerplandoelen aan bod in de evaluatie. De vakgroep bracht dit ook zelf in kaart met het oog op een meer representatieve en evenwichtige evaluatie. Positief hierbij is dat de leraren binnen de graad horizontale en verticale afspraken gemaakt hebben met betrekking tot een frequentere evaluatie van de vaardigheden in het dagelijks werk. Op die manier hebben de leerlingen een correct beeld van hun werkelijke taalbeheersing voor de vijf vaardigheden. De beoordelingscriteria voor de mondelinge en schriftelijke vaardigheden zijn voldoende transparant en het stappenplan en de zelfevaluatie bij de spreekopdrachten zijn voorbeelden van goede praktijk.

Haaks op deze geslaagde initiatieven staat het vasthouden aan louter kennisgerichte examens waarin de toetsing van grammatica en woordenschat het reproductieniveau niet overstijgt. Deze praktijk belemmert een geïntegreerde evaluatie van kennis en vaardigheden zoals vooropgesteld door het leerplan en vraagt een kritische reflectie en bijsturing.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Een positief leerklimaat en klasdoorbrekende werkvormen stimuleren de betrokkenheid van de leerlingen. In het kader van de GOK-werking (gelijke onderwijskansen), worden de leerlingen in het tweede leerjaar op basis van hun beheersingsniveau opgesplitst in homogene lesgroepen voor het vak Frans. Hierdoor kunnen leraren inzetten op tempo- en taakdifferentiatie en leerlingen met een beperkte voorkennis van het Frans in kleine groepjes extra ondersteunen. Tijdens de uren 'begeleid zelfstandig leren' staan leren leren en leren plannen centraal en worden de leerlingen voldoende ondersteund met stappenplannen. De aandacht voor leerstrategieën is nog veeleer impliciet en het gebruik van schrijfplannen bij communicatieve schrijfoopdrachten of het trainen van vaardigheden via taaltaken zijn nog niet ingeburgerd. Voor leerlingen met leerstoornissen hanteert de school begeleidingsplannen waarin concrete afspraken en eventueel dispenserende maatregelen opgenomen worden. Er is ook voldoende aandacht voor (mondelinge) feedback en remediëring.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De infrastructuur en uitrusting voldoen aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen. Woordenboeken zijn in voldoende aantal aanwezig en leraren hebben aandacht voor een flexibele klasopstelling om de interactie te bevorderen. De leraren integreren voldoende de mogelijkheden van ICT in hun onderwijspraktijk.

Deskundigheidsbevordering	De vakleraren ontwikkelen hun competenties door nascholing en overleg, en ze trachten de eigen onderwijs- en evaluatiepraktijk in te vullen en bij te sturen volgens de nieuw verworven inzichten. Er is voldoende horizontaal overleg maar er werden nog geen leerlijnen voor de verschillende vaardigheden geconcretiseerd over de leerjaren en graden heen. De vakgroep staat voor de uitdaging om de nieuw verworven inzichten met betrekking tot communicatief en vaardigheidsgericht taalonderwijs ook systematisch te implementeren in het dagelijks onderwijsleerproces via taaltaken en leerplangerichte opdrachten. In de vakgroep is voldoende dynamiek aanwezig om verder te groeien naar samenhang en gelijkgerichtheid.
<i>Vorming</i>	
<i>Overleg</i>	

4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het didactisch materiaal en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerlingen krijgen voldoende begeleiding.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De leerlingen leren observeren uit waarnemingen onder andere tijdens de biotoopstudie, in de lessen over microscopie en uit het aanbod van actueel beeldmateriaal dat de lessen ondersteunt. Door de wetenschappelijke concepten te verbinden met dagelijkse waarnemingen en leefgewoonten, komen de doelstellingen over wetenschap en samenleving voldoende aan bod. Het evenwicht en de samenhang tussen de theoretische en de meer vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen is niet optimaal. Het aanbod is te sterk kennisgericht waardoor het experimentele luik te weinig aandacht krijgt wat niet overeenstemt met de algemene doelstellingen van het leerplan in verband met 'wetenschappelijke vaardigheden' (4.1) waarbij de leerlingen, onder begeleiding, een natuurwetenschappelijk probleem herleiden tot een onderzoeksvraag, een experiment uitvoeren volgens een voorgeschreven werkwijze en meetgegevens ordenen en verwerken.
<i>Volledigheid</i>	Het aanbod is soms afgestemd op een hoger beheersingsniveau dan de leerplannen verwachten. Het studiepeil is goed. Mogelijke kansen voor differentiatie worden momenteel niet benut. De samenhang binnen de graad wordt bewaakt.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Uitrusting	Het didactisch materiaal en de uitrusting ondersteunen de realisatie van de leerplandoelstellingen. Alle lessen vinden plaats in een lokaal met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. De lokalen zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De lokalen zijn ook uitgerust met internetverbinding en beamer. Een aantal laptops kunnen door de leraren worden gereserveerd. De leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen zijn aanwezig maar ook beperkt en sommige zijn verouderd. De integratie van ICT voor het inoefenen van leerstof of voor communicatie met de leerlingen vindt ingang. De uitrusting wordt efficiënt ingezet. Er gebeuren inspanningen om het materiaal voor demonstratie- en leerlingenproeven over te brengen naar de toegewezen klaslokalen.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De validiteit van de evaluatie komt soms in het gedrang omdat leraren toetsen en examens te veel afstemmen op het leerboek of de leerinhouden. Zo bevraagt de evaluatie de meeste leerinhouden, maar niet altijd voldoende evenwichtig en met te veel nadruk op productevaluatie en te weinig op procesevaluatie. Experimentele vaardigheden en specifieke vakattitudes worden niet geëvalueerd. Er is voldoende variatie in de vraagstelling. De puntenverdeling is voor de leerlingen duidelijk weergegeven op toetsen en examens. Toetsen en examens worden met zorg gecorrigeerd op basis van oplossingsmodellen. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Kleine overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden goed voor op de examens. Het klasklimaat is rustig en gericht op leren. De opbouw van de lessen is gevarieerd, interactief en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Het lesmateriaal is gestructureerd en sluit aan bij de lesstructuur. Het onderwijs kadert in actuele contexten. Verwijzingen naar de leefwereld en samenleving wakkeren de motivatie van de leerlingen aan. De leerlingen voeren ook opdrachten uit in de vorm van groepswork en er zijn stimulansen voor het uitvoeren van opdrachten in een digitale omgeving. Demonstratieproeven en multimedietoepassingen visualiseren de leerinhouden en bevorderen de begripsvorming. Het digitale platform wordt goed benut voor bijkomende informatie, illustraties en oefeningen. De leerlingen krijgen hulp bij het plannen en de studiehouding.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. De betrokken leraren nemen deel aan externe nascholingen en vormingen in het kader van nieuwe leerplannen en om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en het afstemmen van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking. Leraren wisselen vlot lesmateriaal en evaluatievragen uit. Nascholingservaringen worden doorgegeven en de effecten van nascholing zijn zichtbaar in de klaspraktijk. De school werkt hiervoor ook samen met de begeleidingsdiensten. De vakgroep ziet terecht werkpunten in het nog beter afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en het uitbreiden van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking verder te verhogen.

4.1.1.4 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt. De leerbegeleiding is overwegend curatief.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming in de eerste graad.

Hoewel de eerste graad en de tweede graad administratief tot een verschillend instellingsnummer behoren, werkt de vakgroep graadoverstijgend.

De eindtermen en de leerplandoelstellingen van het graadleerplan worden volledig en met meer dan voldoende diepgang behandeld. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van het leerplan. Een ruime meerderheid van leerlingen bereikt de eindtermen en de leerplandoelstellingen.

De vakoverschrijdende eindtermen (VOET) worden veeleer impliciet nagestreefd. Het referentiedocument van de pedagogische begeleiding 'VOET en wiskunde' wordt beperkt ingezet om de VOET op een doelgerichte wijze na te streven.

De algemene eindterm in verband met ICT (ET 7) en de ICT-verwachtingen in de leerplannen worden gerealiseerd op lerarenniveau. Er zijn een beperkt aantal initiatieven om de ICT-verwachtingen in de eindtermen en de leerplannen in te lossen op leerlingenniveau.

De ontwikkeling van rekenvaardigheden, tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden en probleemoplossende vaardigheden is overwegend goed. In de eerste graad ligt de klemtoon overwegend op rekenvaardigheden. De vakgroep is zoekende om de vakgerichte attitudes met meer rendement na te streven en te evalueren.

Lesuitval omwille van extra curriculaire activiteiten of afwezigheden worden voldoende gecompenseerd. Het extra curriculaire aanbod op school wordt niet ervaren als een ondersteuning voor de leerplanrealisatie.

Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (olympiades). De resultaten van de peilingsproeven wiskunde in Vlaanderen hebben nog geen aanleiding gegeven tot een discussie over de eigen onderwijskwaliteit of over gewenste veranderingen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Samenstelling klasgroepen

In het tweede leerjaar van de eerste graad organiseert de school voor wiskunde drie niveaugroepen. De niveaugroepen krijgen dezelfde basisleerstof, aangevuld met verdiepende leerstof volgens het beheersingsniveau van de leerling. Het resultaat in het eerste leerjaar bepaalt de niveaugroep waarin de leerling in het tweede leerjaar van start gaat. Na advies van de klassenraad kan de leerling in de loop van het schooljaar van niveaugroep veranderen. Het werken met niveaugroepen in de eerste graad is enerzijds een voorbeeld van goede praktijk. Anderzijds leidt de aanpak bij sommige leerlingen tot een zelfoverschatting bij de studiekeuze in de tweede graad met negatieve gevolgen voor de studieresultaten.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De didactische uitrusting beantwoordt aan de minimale materiële vereisten in het leerplan. De klassen zijn uitgerust met een computer en een beamer. De organisatie van het computerpark is echter niet optimaal om ICT-integratie op leerlingenniveau te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk heeft overwegend positieve kenmerken. De evaluatie is voldoende valide en representatief. De examens worden in overleg opgesteld en bevatten een transparante puntenverdeling en verbeterersleutels. De vraagstelling is degelijk en de normering voldoet. De vakgroep beantwoordt aan de eisen van het leerplan rond de tijdsbesteding aan de verschillende clusters van doelstellingen (basisniveau en elementair niveau samen voor minimaal 70 %). De evaluatie van ICT-vaardigheden is minimaal. De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht op toetsen en examens. Ze krijgen uitgebreide feedback op de behaalde resultaten, gekoppeld aan eventuele remediëringsoefeningen. De evaluatiepraktijk bevat ook enkele knelpunten. De evaluatie is naast kennis, vooral gefocust op rekenvaardigheden en tekenvaardigheden. De overige vaardigheden en vakattitudes komen minder aan bod. De implementatie van leerprocesgerichte evaluatievormen beperkt zich tot geïsoleerde initiatieven. Enkele organisatorische knelpunten werden tijdens de doorlichting weggewerkt. In alle lesgroepen streeft men een meer dan gemiddeld niveau na, vooral wat betreft de rekenvaardigheden. Op een aantal uitzonderingen na zijn de resultaten goed. Een leerling die tekorten heeft voor wiskunde, heeft meestal ook tekorten voor andere vakken. Uit de notulen van de deliberatie blijkt dat één van de oorzaken bij zwakke studieresultaten te vinden is in het niet volgen van het advies van de delibererende klassenraad (zie ook onderwijsorganisatie).
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De klemtoon ligt vooral op de curatieve leerbegeleiding. Deze uit zich in inhaallessen of het geven van extra taken. De remediëring is zowel afgestemd op de noden van de leerling als op de leerplandoelen. De preventieve leerbegeleiding krijgt invulling door het aanbieden van gestructureerd studiemateriaal, afgestemd op het niveau van de leerlingen en studietips. In de lessen zijn er initiatieven rond niveaudifferentiatie en interessedifferentiatie. De aandacht voor de instructietaal en de vaktaal is leraargebonden. Het verwoorden van de oplossingsstrategieën door de leerlingen is veeleer occasioneel. Voor leer- en ontwikkelingsstoornissen nemen de leraren de passende maatregelen. Leren leren wordt vooralsnog niet opgebouwd binnen een spiraalcurriculum waarbij in elke graad en leerjaar aan de reeds aangebrachte vaardigheden iets wordt toegevoegd (leerlijnen).

Deskundigheidsbevordering	Kenmerkend voor de vakgroep is de overlegcultuur, de leerbereidheid en de vraaggestuurde samenwerking met de pedagogische begeleiding. Samen met de vakdeskundigheid hebben deze elementen een positieve invloed op de leerplanrealisatie.
<i>Vorming</i>	De vakgroepwerking krijgt vorm en inhoud op basis van uitgeschreven visies en concrete acties rond verschillende onderwijsprocessen. De voorbije schooljaren heeft de vakgroep een vakdossier uitgebouwd als verantwoordingsdocument.
<i>Overleg</i>	De voorbije twee schooljaren werden zowel vakgerichte als algemeen pedagogische nascholingen gevolgd. De aanvangsbegeleiding getuigt van professionele collegialiteit.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen. De uitwerking van de plannen is niet altijd even concreet. De school houdt wel rekening met de vastgestelde tekorten. Er is een duidelijk beeld van de kostprijs maar niet altijd de zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne concluderen we hetzelfde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat alle locaties comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Wat de veiligheid betreft moet de ventilatie van het productenlokaal worden aangepast.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne werden geen tekorten vastgesteld.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk steunt niet op een globale visie. Hierdoor ontbreken beleidsplannen en actieplannen als referentiekader voor een gelijkgerichte implementatie, controle en opvolging van de evaluatie. De school legt wel organisatorische en procedurele richtlijnen vast en heeft deze opgenomen in het schoolreglement. Voor elementen zoals representativiteit, validiteit, betrouwbaarheid en transparantie legt het beleid de verantwoordelijkheid bij de leraren of de vakgroepen.

De school is zich wel bewust van de soms opvallende studieresultaten en deliberatiegegevens en van de uitval van leerlingen. Ze mist echter een valide referentiekader om die gegevens objectief te kunnen duiden. Opvallende gegevens leiden tot nog toe enkel tot situationele analyse en bijsturing.

De evaluatie heeft overwegend de functie van resultaatbepaling. De puntenverhouding tussen dagelijks werk (DW) en de examens (EX) wijst, vooral in de derde graad (DW:25 %, EX:75%), op een sterke productgerichtheid. Het aandeel van het dagelijks werk in het puntentotaal is te beperkt om de leerprocesgerichte aspecten van de evaluatie te ondersteunen. De inspanningen die leerlingen leveren tijdens het schooljaar, worden door deze verhouding weinig gehonoreerd. Deze aanpak spoort niet met de eisen rond competentiegericht leren en evalueren in de meeste leerplannen.

Er is nog geen aandacht voor verticale leerlijnen in de evaluatie, waarbij bepaalde vaardigheden in de verschillende leerjaren op een verschillend niveau van complexiteit moeten aan bod komen en geëvalueerd worden.

De beperkingen van uitgestelde beslissingen tot uitzonderlijke en individuele gevallen heeft geleid tot de organisatie van vrijblijvende bijkomende proeven, na tegenvallende resultaten op de kerstexamens, voor maximum twee vakken. De school wil hiermee leerachterstand voorkomen en de slaagkansen van de betrokken leerlingen verhogen.

De school communiceert in het schoolreglement over de werkwijze van de delibererende klassenraad. De huidige formuleringen (schoolreglement blz. 18) vrijwaren echter onvoldoende de autonomie van de delibererende klassenraad.

Voor de delibererende klassenraad zijn er organisatorische richtlijnen. In de motivering van de attesten ligt de klemtoon vooral op de studieresultaten. De verwijzing naar de aanvullende elementen uit het dossier van de leerling is veeleer beperkt (BVR 2002, art. 5, §1, 5, 8). Hierdoor is de motivering van eventuele B- en C-attesten onvoldoende kwaliteitsvol. Dit was ook een aandachtspunt in de vorige doorlichting.

Ondersteuning Inhoudelijk krijgen de leraren een grote autonomie. Het beleid gaat ervan uit dat de vakgroepen hun evaluatie gelijkgericht afstemmen op de leerplandoelen. In de vakgroepen, waar goed wordt samengewerkt, is er een grote bereidheid tot gelijkgerichte aanpak van de evaluatie en tot reflectie en bijsturing. In vakken, waar de vakgroepwerking weinig diepgang kent, is de kwaliteit van de evaluatie minder gewaarborgd. Voor de noodzakelijke leerplanstudie en interpretatie worden geen kaders aangereikt of in professionalisering in verband met evaluatievormen voorzien. Een aantal vakgroepen krijgt steun vanuit de pedagogische begeleiding. De evaluatie van de onderzoekscompetentie wordt niet ondersteund door schoolbrede afspraken. De beschreven situatie resulteert in verschillen in de evaluatiepraktijk.

Drempels in de evaluatie voor leerlingen met leerstoornissen worden met passende maatregelen weggewerkt.

Doeltreffendheid Ondanks de kansrijke instroom, het gerealiseerde niveau, het relatief positief attesteringsbeeld en een leerlinggericht (her)oriënteringsbeleid is het studiesucces in het vervolgonderwijs veeleer gemiddeld. De resultaten in het vervolgonderwijs schommelen maximaal rond het gemiddelde in de referentiescholen. Mogelijke oorzaken zijn te vinden in de wijze waarop de evaluatiepraktijk vorm en inhoud krijgt (zie vakverslagen).

De school houdt de attesteringsgegevens en de doorstroming van de leerlingen bij, maar analyseert deze gegevens niet in het teken van zelfevaluatie van de onderwijspraktijk en de evaluatie- en de deliberatiepraktijk. De reflectie over de evaluatiepraktijk blijft veelal beperkt tot de organisatorische aspecten. Toetsing van de evaluatiepraktijk aan de leerplandoelen en de aanbevelingen in de leerplannen gebeurt niet systematisch, hoogstens situationeel of steekproefsgewijs naar aanleiding van opvallende studieresultaten of opmerkingen of klachten van leerlingen en ouders.

De rapporten dagelijks werk en de eindrapporten zijn helder, maar de commentaren zijn overwegend vaststellend en in mindere mate remediërend geformuleerd.

Ontwikkeling Professionalisering op het vlak van evaluatiepraktijk is minimaal en bleef tot nog toe vooral leraarafhankelijk. Er werden daaromtrent de voorbije twee schooljaren geen initiatieven genomen op schoolniveau. De expertise met procesevaluatie en alternatieve werkvormen is veeleer beperkt. De meeste vakgroepen zijn nog zoekende om naast kennis ook vaardigheden en attitudes in de evaluatie op te nemen.

5.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft haar visie op zorg uitgeschreven in een beknopte beleidstekst waarin ze haar leerondersteuning verantwoordt vanuit haar pedagogisch project en enkele strategische doelstellingen vooropstelt. De geformuleerde doelen zijn echter beperkt en onvoldoende geoperationaliseerd wat de controle op doeltreffendheid bemoeilijkt. Er is een aanzet om de doelstellingen en acties met betrekking tot leerbegeleiding af te stemmen op de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) voor leren leren. Voor de implementatie ervan rekent de schoolleiding op alle vakleraren. Het vertrekpunt van de leerbegeleiding is de brede basiszorg die zich vertaalt in tal van acties, zowel op school- als op klasniveau. De school wil doelbewust inzetten op eerstelijnsbegeleiding voor elke leerling door de klassenleraar en alle vakleraren.
- Ondersteuning** De school ondersteunt de preventieve en remediërende leerbegeleiding door de nodige structuren te creëren. In de eerste graad is de leerbegeleiding nauw verweven met de werking voor gelijke onderwijskansen, waardoor een klasuurtje en niveaugroepen Frans en wiskunde mogelijk zijn. Zowel in de eerste als in de tweede en derde graad, zijn de spilfiguren van de leerlingen- en leerbegeleiding de graadcoördinatoren die de veelheid aan acties (startdagen leren leren, tutorsysteem, studiemethodebegeleiding, ...) vormgeven en stroomlijnen in een transparant traject waarin leerlingen, ouders en vakleraren actief betrokken worden. Het tweewekelijks overleg interne leerlingenbegeleiding (ILB) met de graadcoördinatoren en de klassenleraren garandeert de informatiedoorstroom en de consequente opvolging. Specifieke noden van leerlingen worden bij de start in kaart gebracht. Voor leerlingen met een geattesteerde leerstoornis worden handelingsplannen opgesteld waarin de individueel genomen sticordimaatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren) vermeld worden. Ook voor leerlingen met een fysieke of andere beperking worden maatregelen getroffen om leerdrempels weg te nemen en inclusief onderwijs te realiseren. De verslagen van het ILB worden verzameld in het elektronisch leerlingvolgsysteem en brengen de relevante gegevens van leerlingen samen. De communicatie met de ouders over de begeleidingsinitiatieven verloopt gestructureerd via verscheidene kanalen en wordt eveneens nauwgezet opgevolgd en geregistreerd. Zo bewaken de graadcoördinatoren het overzicht van de begeleidingsinitiatieven en de communicatie hieromtrent. De verzamelde informatie voedt evenwel nog niet systematisch de besluitvorming van de delibererende klassenraden. Uit de doorgelichte vakken blijkt dat leraren doorgaans heldere eisen stellen aan leerlingen in een positief en gestructureerd leerklimaat. Voornamelijk in de eerste graad is er gerichte aandacht voor leren leren, voor differentiatie en voor leerlingactieve werkvormen. In de tweede en derde graad overheerst het leraargestuurd onderwijsproces en is binnenklasdifferentiatie een eerder sporadisch toegepaste werkvorm. Er zijn binnen de vakgroepen weinig afspraken over een uniforme aanpak. Hierdoor is de aandacht voor het expliciteren van leerstrategieën en voor probleemoplossend leren sterk leraarafhankelijk. In de derde graad stelt het vakoverschrijdend overleg in het kader van de onderzoekscompetentie het zelfsturend en onderzoekend leren centraal. De kwaliteit van de implementatie is echter nog leraar- en vakgebonden. Op het vlak van remediëring is in de eerste graad de begeleiding voor sommige vakken structureel ingebed in de werking van de school. Voor de andere graden verloopt de remediëring voornamelijk vraaggestuurd. In de begeleidende klassenraden worden de effecten van de remediëringsacties en de mate waarin verdere maatregelen zich opdringen, besproken en opgevolgd.

- Doeltreffendheid** Omdat aan de ondernomen acties en initiatieven geen duidelijke verwachtingen qua resultaten worden gekoppeld noch een wijze van effectmeting, slaagt de school er niet in om op systematische wijze de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding na te gaan. Wel worden de vele ondersteuningsmaatregelen op praktisch-organisatorisch vlak opgevolgd en jaarlijks bijgestuurd. Aan de hand van enquêtes bij leerlingen worden ook de startdagen leren leren kwalitatief geëvalueerd. Omwille van het toenemend aantal zorgleerlingen en de stijgende werkdruk, is het belangrijk om in kaart te brengen of de geïnvesteerde energie in de talrijke begeleidingsinitiatieven ook voluit rendeert. Een analyse op basis van objectieve (cijfer)gegevens – bijvoorbeeld onderzoek naar de evolutie van de leerlingenresultaten na begeleiding - is er echter niet. In het kader hiervan roept het hoog aantal vrijblijvende bijkomende proeven na de kerstexamens vragen op met betrekking tot de effectiviteit van de leerbegeleiding in bepaalde vakken.
- Ontwikkeling** De frequente overlegmomenten tussen de graadcoördinatoren, de klassenleraren en de vakleraren zorgen voor heel wat ontwikkelingsdynamiek. Ook het coördinatorenteam, op wiens schouders de leerlingenbegeleiding voornamelijk rust, hecht veel belang aan de eigen permanente ontwikkeling en professionalisering, in functie van de noden en verwachtingen van ouders en leerlingen. Daarnaast wil het beleid via interne en externe bijscholingen systematisch nieuwe inzichten over leerbegeleiding en socio-emotionele ondersteuning onder de aandacht brengen van het volledige schoolteam. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de implementatie van deze nieuw verworven inzichten verschillende snelheden kent op vakniveau en sterk leraarafhankelijk is. Om de vele extra leerondersteuning op schoolniveau beheersbaar te houden, dringt het verder aansturen en implementeren van de leerbegeleiding binnen elk vak zich op.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school wordt geleid door een directeur en een adjunct-directeur. In het beleid en de communicatie profileren zij zich expliciet als één team. Het directieteam zorgt voor een effectieve schoolorganisatie op basis van duidelijke regels en procedures. Dit resulteert in een veilig en geordend schoolklimaat. Voor verschillende processen in de schoolorganisatie wordt de directie ondersteund door drie graadcoördinatoren. Het engagement en de inzet van het beleidsteam zijn zeer groot.

De drie graadcoördinatoren krijgen een grote autonomie om, samen met de opvoeders, in elke graad het beleid mee vorm te geven. De interne begeleiders leiden de werkgroepen waarvan alle leraren deel kunnen van uitmaken. De meeste personeelsleden engageren zich spontaan.

Op die manier tracht de schoolleiding betrokkenheid te creëren, een brede groep personeelsleden te motiveren en een draagvlak bij alle teamleden te verzekeren voor het uittekenen van het beleid.

De volledige organisatiestructuur is hierdoor echter sterk graadgebonden ingevuld. De adviezen van de pedagogische raad en de aanbevelingen van de vakwerkgroepen moeten zorgen voor een meer graad- en vakoverschrijdende beleidsvoering en doorstroom informatie. Beleidsmatig slaagt de school er nog niet in dit efficiënt en met samenhang in te vullen. Uit respect voor traditie wordt soms gearzeld om verworvenheden in vraag te stellen.

Op het moment van de doorlichting vormen de onderwijskundig inhoudelijke beleidsdomeinen, nog te veel het gebied van de leraren. Op dat vlak zijn leraren zelfsturend, al dan niet in een graadoverschrijdend samenwerkingsverband. Zij worden onvoldoende aangestuurd waardoor niet zelden een gelijkgerichte visie ontbreekt. Sommige leraren blijven hun eigen koers varen, met een curriculuminvulling die niet altijd spoort met de geest van de leerplannen.

Visieontwikkeling Voor haar visie verwijst de school naar haar eigen opvoedingsproject dat is opgenomen in het schoolreglement. Centraal staat 'samen school maken' waarbij vertrouwen, respect en verantwoordelijkheid nemen belangrijke attitudes zijn. De visie van de middenschool wordt expliciet geformuleerd. Alle basisschoolverlaters kunnen instromen en de bedoeling is de studiekeuze uit te stellen tot na het tweede jaar. Hiervoor organiseert de school heterogene klassen, werkt ze gedifferentieerd in niveaugroepen voor Frans en wiskunde en voert ze een breed oriënteringsbeleid.

De directie stelt zich tot taak de schoolvisie toe te passen op alle beleidsdomeinen en de brede gedragenheid ervan na te streven. Vooral in haar zorg voor leerlingen en voor wat betreft de brede harmonische vorming slaagt ze daar uitstekend in.

De schoolvisie wordt weinig geconcretiseerd in strategische en operationele doelen en actieplannen. Dit uit zich ondermeer in het ontbreken van een nascholingsplan. Hierdoor ontbreekt de afstemming van de deskundigheidsbevordering op de beleidsprioriteiten en de behoeften op vakniveau.

Over enkele beleidsaspecten zijn er visieteksten bijv. zorg, gezondheidsbeleid, taalbeleid, pestgedrag en drugsbeleid. Voor een aantal essentiële onderwijsprocessen zoals bijv. evaluatie, rapportering, competentieontwikkeling, verticale opbouw van de leerbegeleiding, professionalisering, VOET ontbreekt echter een concrete specifieke visieontwikkeling. Door het ontbreken van deze schoolbrede kaders missen deze processen doelgerichtheid en worden de beoogde effecten niet vastgelegd.

Zo zijn er bijvoorbeeld voor de evaluatiepraktijk maar ook voor de realisatie van de specifieke eindtermen over de onderzoekscompetentie, het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen en de integratie van ICT binnen de vakken beleidsmatige aansturingen nodig.

Het blijft voor het schoolbeleid een uitdaging om een voldoende groot draagvlak te creëren om leerplangerichtheid en onderwijsvernieuwendere processen ingang te doen vinden en om structuren op te zetten om dit ook effectief en efficiënt op te volgen.

Besluitvorming De schoolleiding creëert voldoende kansen tot formele en informele participatie en besluitvorming voor alle personeelsleden. De directie communiceert en onderhandelt over beleidsaspecten in de decretaal voorgeschreven overlegorganen. Een behoorlijk aantal leraren leggen zich toe op specifieke aspecten van de schoolwerking.

De school heeft zelf ook een participatiestructuur in het leven geroepen met een pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad. Ze zijn een klankbord voor de beleidsvoering en de opvolging van de schoolorganisatie.

Naast de deze vormen van overleg houdt de schoolleiding ook de vinger aan de pols door het voeren van functionerings- en evaluatiegesprekken.

De digitale leeromgeving, de wekelijkse mededelingen, de verslaglegging van de verschillende werk- en vakgroepen en de personeelsvergaderingen ondersteunen de doorstroming van de informatie naar alle schoolparticipanten.

Kwaliteitszorg In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt de school al jarenlang zeer veel gegevens. Zij beschikt onder meer over data die betrekking hebben op leerlingenaantallen en -stromen, hun leerprestaties en resultaten in het vervolgonderwijs.

Deze data worden besproken in de overlegorganen. Al die gegevens – hoe nuttig ze ook zijn – vormen nog niet de basis van een integrale en cyclische kwaliteitszorg. Hiervoor ontbreken expliciete doelen als baken van het schoolbeleid.

Het is positief dat de schoolleiding zich wil professionaliseren voor een gepaste analyse van deze gegevens als basis voor de besluitvorming.

De schoolleiding participeert constructief aan externe evaluaties en deze leiden tot zelfreflectie. De school neemt ook deel aan een externe bevestigingen en organiseert regelmatig tevredenheidsenquêtes bij de leerlingen en ouders.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het veilig en geordend schoolklimaat.
- De zorg voor de leerlingen.
- De brede harmonische vorming.
- Het engagement van de meeste personeelsleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het geëngageerd leiderschap.
- De inzet van de graadcoördinatoren.
- Het streven naar een participatief beleid.
- De gegevensverzameling.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De visie, planning en evaluatie bij het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
-

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De visie op evalueren en de implementatie ervan in de praktijk.
- De leerbegeleiding op vakniveau.
- De vak- en graadoverschrijdende samenhang.
- De beschikbaarheid van ICT en de integratie van ICT in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De vertaling van de visie naar strategische en operationele doelen en actieplannen.
- De afstemming van de deskundigheidsbevordering op de beleidsprioriteiten en de behoeften.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veerle VONDERLYNCK de inspecteur-verslaggever	Kristof VAN COILLIE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	